

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS ÅRSRAPPORT 2018

4–5	OM ORGANISASJONEN
6–7	KRISTIANSAND SYMFONIORKESTER
8–9	KILDEN TEATER
10–11	KILDEN OPERA
12–13	KILDEN DIALOG
14–15	VERDT Å VITE
16–17	SCENESTATISTIKK
18–21	ÅRSBERETNING
22–32	ÅRSREGNSKAP MED NOTER
33–35	REVISJONSBERETNING

Måloppnåelse

- > Utvikle Kilden-metodikk for høy kvalitet
- > Over fire år framskaffe 10 millioner mer til kunst

GODE GREP

Publikum skal ha høye forventninger til Kilden Teater og Konserthus.

I Kilden skapes kunst av høy kvalitet, og i strategiplanen for 2017–2020 satte vi et ambisiøst mål om å frigjøre minst 10 millioner kroner til bruk i kunstneriske produksjoner. Så langt har vi satt av 11 millioner kroner, uten at det har gått på bekostning av sunn drift og nødvendige avsetninger.

For å nå våre kunstneriske ambisjoner søker vi hele tiden etter å utvikle gode arbeidsprosesser. I 2018 tok vi flere store organisatoriske grep for å styrke kvaliteten i støttefunksjonene.

Hvert år besøker omkring 200 000 personer vakre Kilden Teater og Konserthus, og i 2018 la vi om driften i publikumsområdene. En ombygging i foajeen har gitt grunnlag for et mer effektivt – og ikke minst hyggelig – besøks- og serveringsområde for våre gjester.

Som kunstinstitusjon har Kilden et stort samfunnsoppdrag. Vi har også en viktig rolle som fellesskapsinstitusjon, og ansvar for å løfte arbeidet med klima og miljø. Kilden ble Klimapartner i 2017 og miljøfyrtårnsertifisert i overgangen til 2018. I løpet av 2020 skal Kilden være blant de ledende kunstinstitusjonene som tar grep i klimautfordringene med nødvendig alvor og handlekraft.

Måloppnåelse

- > Kunst av høy kvalitet, vesentlig og åpnende
- > Økt publikum på våre egenproduksjoner

GOD KUNST

Kunstnerisk kvalitet har størst effekt på publikumstallene i Kilden Teater og Konserthus.

Kristiansand Symfoniorkester er i en rivende kunstnerisk utvikling, noe som har blitt forsterket med ansettelsen av sjefsdirigent Nathalie Stutzmann. Etter åpningskonserten i oktober 2018 har superlativene sittet løst, både blant publikum og i kultureddaksjonene.

I en begeistret anmeldelse av Stutzmanns åpningskonsert skrev Klassekampen (02.10.2018): «Det er et mysterium at KSO var de første som så kvalitetene til Stutzmann og ga henne en sjefsjobb.»

Ansettelsen av Stutzmann belyser flere aspekter. I en fagartikkel i Dagbladet (03.09.2018), som beskriver historien rundt kvinnelige dirigenter i Norge, gis Nathalie Stutzmann æren av, som en av svært få kvinnelige sjefsdirigenter, å ha avlivet seiglivet myter om kjønnsroller og orkesterledelse.

Stadig flere besøker orkesterets faste konserter.

HØYT NIVÅ: Sjefsdirigent Nathalie Stutzmann tar KSO til nye høyder.

Måloppnåelse

- > Kunst av høy kvalitet, vesentlig og åpnende
- > Økt publikum på våre egenproduksjoner

GODT BESØK

Kilden Teater hadde i 2018 de beste besøkstallene siden åpningen i 2012.

Kildens mål er å øke billettsalget til våre egenproduksjoner. Samlet hadde teateret, operaen og orkesteret sitt beste år i 2018.

Kilden Teater er landsdelens viktigste profesjonelle institusjon for scenekunst.

Teateret satte ambisiøse mål og skapte fem urfremføringer, deriblant *Gutta i juletrehuset* og *Sidespringerne*. Forestillingene ble sett av henholdsvis 11 100 og 2600 personer.

Samproduksjonen med Det Norske Teatret om *Book of Mormon* ble en av Kildens store suksesser og sett av drøyt 18 000 i Kristiansand.

Forestillingene i Kilden Teater ble besøkt av 74 000.

I 2018 ble Valborg Frøysnes ansatt som ny teatersjef, og tiltrer i januar 2020. En av hennes ambisjoner er å synliggjøre Kilden Teater for ettertraktede regissører og scenekunstnere.

MORSOMT OM UTROSKAP: Kilden Teater hadde urpremiere på *Sidespringerne* i 2018, og setter stykket opp igjen i juni 2019.

GUTTA I JULETREHUSET: Forfatteren Andy Griffiths og tegneren Terry Denton skrev en helt ny historie på bestilling fra Kilden Teater.

EVENTYRLIG SUKSESS: *Book of Mormon* begeistret over 18 000 publikummere.

Måloppnåelse

- > Kunst av høy kvalitet, vesentlig og åpnende
- > Økt publikum på våre egenproduksjoner

GODT SAMARBEID

Gjennom et banebrytende samarbeid realiserte Kilden Opera og Kristiansand Symfoniorkester en fullskalaversjon av Puccinis *Tosca*.

Publikum fra Kristiansand i sør til Tromsø i nord fikk muligheten til å oppleve oppsetningen av Puccinis evige klassiker *Tosca*. En unik samarbeidsmodell gjorde det mulig å gjøre produksjonen både større og bedre enn noen av operaselskapene kunne ha fått til alene.

Kilden, Nordnorsk Opera og Symfoniorkester og Opera Rogaland utviklet produksjonen i et kunstnerisk team, men alle fikk sette sitt lokale avtrykk på forestillingen. Kilden Teater og Konserthus sto for produksjon av kostymer, scenografi og rekvisitter, og huset premieren.

Regi var ved tidligere teatersjef i Kilden, Ingrid Forthun. Orkesteret ble ledet av dirigent Peter Szilvay. Nina Gravrok hadde hovedrollen som Tosca. I Kilden deltok Kristiansand Symfoniorkester og Kristiansand Operakor, i tillegg til 16 sangere fra Kilden Vokalensemble, Vocal Art og Vokal Nord, som fulgte produksjonen videre.

I Kristiansand solgte forestillingen over budsjett og ble sett av nær 4000.

STOR TOSCA: En moderne *Tosca* ble realisert gjennom et historisk samarbeid.

GOD DIALOG

Vi er kommet langt i arbeidet for å etablere et kompetansesenter for kunst og sosial verdiskapning.

Kilden Dialog er et kompetansesenter for medskapende kunst og sosial praksis. Vår metodikk er etterspurt i nasjonale fagmiljøer for både musikk, spesialpedagogikk og i helse- og omsorgssektoren.

Kilden Dialog er samfunnsprosjektet til Kilden. Vi bruker kunsten som møteplass for dialog og demokrati. I 2018 gjennomførte vi prosjektet Fargespill, som samler 100 barn og unge fra 30 nasjoner i kraftfull musikalsk formidling på scenen i Kilden.

Vi tror kunst og kultur kan bidra til livskvalitet, mellommenneskelig forståelse, verdiskaping og samfunnsutvikling. Fargespill er en arena der barn og unge får oppleve mestring og bygge gode sosiale relasjoner uavhengig av bakgrunn og livssituasjon.

DIALOGPROSJEKT: Forestillingen *Fargespill* er et av prosjektene der vi viser hvordan kunst er en viktig arena for likeverdige møter mellom mennesker.

VERDT Å VITE

Med **187 000 publikummere** fordelt på **778 arrangementer**, plasserte 2018 seg like over gjennomsnittet for Kildens sju driftsår. Kilden Teater hadde sitt beste år (**74 000 publikummere**) siden åpningen i 2012. Sammen hadde teateret, operaen og orkesterets **egenproduksjoner** sitt beste år med **116 000 besøkende**. Av disse var 48 000 barn og unge (28 000 på forestillinger i regi av Den kulturelle skolesekken, i Kilden eller på turné). KSO framførte **163 musikkverk**, hvorav 16 var norske samtidsverk. To verk var utenlandske samtidsverk. Innen scenekunst hadde vi **22 produksjoner**, åtte av dem for barn og unge. 17 av de 22 var egenproduksjoner, fire samproduksjoner og ett gjestespill. Kilden hadde **211 fast ansatte** i 2018, men det ble utført 269 årsverk (medregnet alle engasjerte).

Tittel	Antall forestillinger	Antall publikum
Nyttårskonserteren 2018 Bernstein on Broadway	3	2428
Nyttårskonserteren 2018 Bernstein on Broadway i Arendal Kulturhus	1	441
Beethovens pianokonsert nr. 1	1	470
Kammerkonsert med KSO på Sørlandets Kunstmuseum	1	80
Fire wienske mestere!	1	568
Kammerkonsert med KSO	1	68
Mahlers 5. symfoni	1	582
Åpen prøve med KSO	1	26
Åpen prøve med KSO	1	554
Kammerkonsert med KSO i Kristiansand Frikirke	1	22
Tsjajkovskijs 5. symfoni	1	453
Ung klassisk i Arendal Kulturhus	1	139
Ung klassisk foajékonsert	1	60
Ung klassisk	1	181
Fra den nye verden	1	585
KSO og Dyreparken Familiekonsert	2	1686
Christian Ihle Hadland spiller Beethoven	1	410
Kammerkonsert med KSO	1	40
Vårkonsert med Kilden Vokalensemble i Vågsbygd kirke	1	155
Åpen prøve med KSO	1	51
Fiolinist Guro Kleven Hagen i virtuos kraftprestasjon	1	351
Programslipp med KSO	1	130
Den trekantede hatten / Symfonisk Flamenco!	1	308
Kammerkonsert med KSO i Kristiansand Frikirke	1	20
Helene Bøksle og Espen Grjotheim	2	1526
17. mai festkonsert	1	1451
Landet rundt Moldau	1	270
Grand Finale	1	720
Torvkonsert	1	2500
Smakebitkonsert i Arendal Kulturhus	1	600
Åpen prøve med KSO	1	63
Velkommen, Nathalie Stutzmann!	1	853
Keiserkonserten og Skjebnesymfonien	1	758
Symphony in jazz & jazz in symphony	1	780
Jazztrio-konsert i foajeen	1	250
Konsert med KSO på Sørlandets Kunstmuseum	1	50
Agder Camerata	1	17
Fædrelandsvennens ønskekonsert	1	793
Kammerkonsert i Frikirken	1	13
Åpen prøve med KSO	1	36
Sparebanken Sør sponsorkonsert	1	950
Kraggerud spiller Halvorsens gjenfunne fiolinkonsert	1	482
Kraggerud spiller Halvorsens gjenfunne fiolinkonsert i Arendal Kulturhus	1	120
Griegs klaverkonsert og Nielsens «Det uudslukkelige»	1	651
Norske folkeeventyr	1	100
Kilden Vokalensemble M – maður – menneske	1	83
Sinfonia Concertante	1	590
Bach i Domkirken	1	334
KSO på byen	51	2873
Førstsnakk	19	1363
Sum	122	28034

Tittel	Antall forestillinger	Antall publikum
Hedda Gabler	12	2724
Hedda Gabler – Den kulturelle skolesekken (DKS)	8	2954
Sidespringerne	27	2254
Sidespringerne på Heddadagene	1	232
Poteter har ingen vinger – DKS turné	48	5933
Poteter har ingen vinger	1	61
The Book of Mormon	30	18040
St. Valentin i Fjæreheia	8	4056
Anne Franks søsken på Arendalsuka	1	300
Tung tids tale	5	959
Den lille prinsen	6	446
Den lille prinsen – DKS turné	91	7797
Sand-festivalen – Habibi	2	149
Sand-festivalen – Pop UP	2	124
Sand-festivalen – For andre ting	1	25
Sand-festivalen – Hjem	2	117
Sand-festivalen – Strange feathers	3	250
Sand-festivalen – For andre ting	1	13
Tingenes tilstand	13	835
Tingenes tilstand – DKS	12	6346
Teaterkonsert Peer Gynt	2	824
Teaterkonsert Peer Gynt – DKS	11	6092
Improteater – Regissørcup	1	87
Improkamp	1	88
Improteater julespesial	1	113
Gutta i juletrehuset	25	10566
Prøveforestillinger, førstsnakk, arrangementer	26	2528
Sum	341	73913

Tittel	Antall forestillinger	Antall publikum
Jeg er Lucia – turné Trondheim	1	160
Bel Canto Operagalla	1	559
Tosca	7	3511
Førstsnakk og prøveforestilling	2	298
Sum	11	4528

Tittel	Antall forestillinger	Antall publikum
Lørdagsskolen konsert	1	50
Fargespill Kristiansand	3	2213
Fargespill Kristiansand – DKS	1	525
Lørdagsskolen avslutningskonsert	1	44
Lørdagsskolen avslutningskonsert	1	288
Sommer i Kilden	24	3024
Foajékonsert med Sølvstrupene	1	105
Eventyraksjonen – Teatergruppen Fotspor	2	102
Radio Lux – Sølvstrupene	2	1279
Juleevangeliet	2	2236
Sum	38	9866

Kilden Kultur – se egen årsrapport

KILDEN

TEATER- OG KONSERTTILSUT FOR SØRLANDET IKS

STYRETS ÅRSBERETNING 2018

24. april 2019

Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS (Kilden) har som formål å realisere, drive og videreutvikle institusjonen Kilden som en fullverdig institusjon for teater-, opera-, musikk- og kulturhusvirksomhet tilrettelagt for Kilden Teater, Kilden Opera, Kristiansand Symfoniorkester, Kilden Kultur og Kilden Dialog, gjennom produksjon, formidling og utvikling av et allsidig kunstnerisk repertoar. Kilden skal være Sørlandets hovedarena for opera, scenisk og symfonisk kunstuttrykk, etablere Kristiansand og Agder-fylkene som en attraktiv kulturby og -region, og være en viktig møteplass for innbyggerne på Sørlandet. Kilden ønsker også å være en arena for lokale, regionale, nasjonale og internasjonale kunst- og kulturaktører.

ORGANISERING

Kilden er et interkommunalt selskap som eies av Kristiansand kommune, Grimstad kommune, Vest-Agder fylkeskommune og Aust-Agder fylkeskommune. Kilden holder til i Kristiansand kommune og har også Kilden Amfi Fjæreheia, et uteanlegg for scenekunst i Grimstad kommune.

Representantskapet

Representantskapet er Kildens øverste myndighet og behandler regnskap, budsjett og økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet. Representantskapet har fire medlemmer: Ordførere og fylkesordførere i Kristiansand kommune, Vest-Agder fylkeskommune, Aust-Agder fylkeskommune og Grimstad kommune. Kristiansand kommunes representant er representantskapets leder. Representantskapet skal fastsette resultatregnskap og balanse, herunder bruk av årsoverskudd eller dekning av underskudd, godtgjørelse til styret og andre saker som i henhold til lov hører inn under representantskapet.

I løpet av året har representantskapet avholdt 2 møter og behandlet 11 saker.

Styret

Styret for Kilden består av åtte medlemmer, herav tre representanter valgt av de ansatte. Styrets leder velges iht. forslag fra staten, ved Kulturdepartementet. Styrets medlemmer for øvrig, med unntak av de ansattes representanter, velges av representantskapet. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet, og påse at virksomheten drives i samsvar med lover og forskrifter. Styret skal videre sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret for Kilden har i løpet av året avholdt 6 ordinære møter og behandlet 57 saker. Styrets godtgjørelse er fastsatt i henhold til Kristiansand kommunes reglement for møtegodtgjøring mv. til folkevalgte.

AKTIVITET

Styret er fornøyd med aktiviteten og utviklingen til Kilden i 2018. Med 187 000 publikummere fordelt på 778 ulike arrangementer, hvorav 657 egenproduksjoner, plasserte 2018 seg like over gjennomsnittet for Kildens sju driftsår. Setebelegget endte på 58 %. Kilden Teater hadde sitt beste år (74 000 publikummere) siden åpningen i 2012. Sammen hadde teateret, operaen og orkesterets egenproduksjoner sitt beste år med 116 000 besøkende. Av disse var 48 000 barn og unge (28 000 på forestillinger i regi av Den kulturelle skolesekk, i Kilden eller på turné). Kristiansand Symfoniorkester framførte 163 musikkverk, hvorav 16 var norske samtidsverk. To verk var utenlandske samtidsverk. Innen scenekunst hadde Kilden 22 produksjoner, åtte av dem for barn og unge. 17 av de 22 var egenproduksjoner, fire samproduksjoner og ett gjestespill. Kilden hadde 211 fast ansatte i 2018, men det ble utført 269 årsverk (medregnet alle engasjerte/innleide).

ØKONOMI

Årsregnskapet

Regnskapet er utarbeidet etter anordningsprinsippet. Utgifts- og utbetalingsarter (innteksarter) regnskapsføres i bevilgnings-regnskapet på transaksjonstidspunktet. Dette innebærer, for eksempel, at ved kjøp av tjenester skal utgiften regnskapsføres når tjenesten er utført/levert. For øvrig vises det til prinsipper utarbeidet av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Kilden oppnådde i 2018 en omsetning i driften på kr 252,98 millioner som er en økning på over 4 % fra 2017. Egeninntektene økte med 1,6 % til kr 73,30 millioner, herav billettinntekter på drøye kr 25,5 millioner.

Regnskapsmessig resultat (drift) før bruk/avsetninger, ble på kr. 5,84 mill mot budsjettert resultat på kr 6,4 mill. millioner. Resultatet avsettes til Kildens disposisjons- og bundne driftsfond.

Kildens investeringsutgifter i 2018 var på kr 10,49 millioner. Finansieringsmidlene var på kr 2,17 millioner. Underdekningen på finansieringsmidlene på kr 8,32 millioner dekkes av Kildens disposisjons- og investeringsfond.

Den bokførte egenkapitalen var ved utgangen av 2018 positiv med kr 1 506 millioner, hvorav kr 24,7 millioner mot fond.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede. Til grunn for antagelsen ligger resultatet for 2018, budsjett for 2019, handlingsplan for år 2019 - 2022. Gjennomførte og planlagte drifts- og investeringstiltak og handlingsplaner forventes å gi fortsatt positiv drift.

Styret mener at årsregnskapet og noter gir et korrekt bilde av selskapets sine eiendeler egenkapital og gjeld, finansielle stilling og resultat. Det er etter balansedagen ikke fremkommet forhold som har betydning for vurderingen av selskapets stilling og resultatet for 2018.

Pensjon

Kildens pensjonskostnader endte i 2018 på kr 16,22 millioner, mot kr 14,11 millioner i 2017. Kostnadene knytter seg til pensjonsordninger i Sparebank 1 (kr 10,14 millioner), Kommunal Landspensjonskasse (kr 2,67 millioner) og Statens Pensjonskasse (kr 1,26 millioner) samt avtalefestet pensjon (kr 2,15 millioner).

1. juli 2016 etablerte Kilden ny midlertidig pensjonsordning basert på Lov om innskuddspensjon for alle fast og midlertidig ansatte i Kilden. Ordningen er etablert hos Sparebank 1. Ansatte med individuelle rettigheter i Statens Pensjonskasse, opprettholdt sine rettigheter her inntil videre. Ansatte som på grunn av sykemelding eller delvis uførhet ikke kvalifiserer til medlemskap i ny ordning, blir stående i gammel ordning inntil de er kvalifisert for opptak. Ansattes opptjente pensjonsrettigheter i gammel ordning (ytelse), uførepensjon og etterlattepensjon ble på samme tidspunkt flyttet fra DNB Liv til Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

RISIKO

Økonomisk og operativ risiko

Det økonomiske risikobildet for Kilden vurderes til lav ved årets utgang. Lånegjelden (kr 6,00 millioner) har minimal eksponering for endringer i rentenivå da selskapet har fast renteavtale. Lånet er planlagt ferdig nedbetalt og innfridd i 2021. Avsatte pensjonsmidler dekker de fremtidige estimerte pensjonsforpliktelser i Kilden (overdekning på kr 14,34 millioner). Kildens likvide midler er plassert i bank (rentekonto). Selskapet har i regnskapsåret innfridd alle sine betalingsforpliktelser og likviditetsgraden vurderes til god. Det er ellers ikke besluttet tiltak som endrer likviditetsrisikoen. Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser er til stede, men vurderes som lav da nødvendig sikkerhet kreves.

Den operative risikoen knytter seg i hovedsak til bygg- og scenetekniske utstyr og vurderes til moderat/lav ved årets utgang. Det vil de nærmeste årene være behov for å erstatte deler av dagens scenetekniske utstyr, samt noe byggeteknisk utstyr.

Markedsrisiko

På markedssiden vurderes risikoen å være størst knyttet til muligheten for å opprettholde sponsorinntekter og kommersielle inntekter utover billettinntektene, på samme nivå som tidligere. Ut over dette kan samfunnsmessige endringer som fører til endring (reduksjon) i offentlige tilskudd, føre til umiddelbare endringer i selskapets driftsinntekter. Dette er dog utenfor Kildens kontroll og er å anse som lav risiko.

ARBEIDSMILJØ

Kilden har et omfattende system for å ivareta HMS for ansatte, gjesteartister, publikum og besøkende. Det er fokus på HMS i hvert stadium i prosessen med å fremstille sceniske produksjoner. Arbeidsmiljølovens generelle krav er ivaretatt og arbeidet med å sikre et godt arbeidsmiljø og god trivsel på arbeidsplassen pågår kontinuerlig. Kilden er også IA-bedrift.

Sykefravær og skader

Sykefraværet totalt i 2018 endte på 8,2 %, hvorav 1,9 % korttidsfravær. Dette er en økning på 0,5 % fra 2017. I 2018 har administrasjonen hatt særlig fokus på oppfølging av avdelinger/grupper med høyt sykefravær. Styret følger utviklingen i fravær tett.

Det ble i 2018 registrert 14 mindre personskader og 15 hendelser som kunne ha ført til personskade. Én brann i verkstedbygget som førte til evakuering og utrykning fra nødetater. 77 innrapporterte HMS-avvik og forbedringsforslag er registrert i 2018. Dette er en økning fra 2017, som i all hovedsak skyldes forbedrede rapporteringsrutiner.

Personvern

Som følge av innføring av nye personvernlovgivning ble det i 2018 gjennomført en kartlegging over hvor i organisasjonen personopplysninger blir oppbevart og behandlet, og utnevnt et eget personvernombud. Personvernombudet har opplæring i personvern og GDPR.

LIKESTILLING

Kildens retningslinjer og policy forutsetter likebehandling av ansatte uavhengig av kjønn med hensyn til lønn, avansement, utdanning og arbeidsforhold for øvrig. Ved utgangen av regnskapsåret hadde Kilden totalt 187,1 årsverk, fordelt på 26 forskjellige nasjonaliteter. Kvinneandelen i Kilden er ca. 49 %. Styret har en kvinneandel på 44 %.

EN TEATER OG KONSERTHUS

Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
r. 2. NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986 471 839

ILDEN TEATER OG KONSERTHUS

ilden Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
jøllystv. 2. NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986 471 839

Kildens ulike repertoar gjenspeiler et kulturelt mangfold, gjennom verkenes opphav og mangfoldet av utøvere som er involvert, og gjennom historiene som fortelles.

SAMFUNNSANSVAR

Kilden har nulltoleranse for alle former for korrupsjon, at arbeidstakerrettigheter respekteres, og er bevisst vår rolle i å sikre grunnleggende menneskerettigheter. Rutiner for intern varsling om kritikkverdige forhold i samsvar med arbeidsmiljølovens § 2 A-3 er på plass og gjort kjent. Kilden arbeider aktivt for å hindre trakassering og annen utilbørlig oppførsel. Kildens holdninger og nulltoleranse for trakassering formidles også til innleide og midlertidig engasjerte. Kilden har som uttalt mål å bli ledende i det sosiale samfunnsoppdraget. Gjennom det vi kaller dialogmetodikk skal kunsten vi skaper og virksomheten på alle plan motvirke utenforskap, fremme integrering og sosial verdiskapning. I 2018

har vi gjort dette blant annet gjennom satsinger rettet mot seniorsegmentet, talentutvikling i musikk og scenekunst og prosjekter som trekker marginaliserte grupper inn i medskapning av kunst.

Klima og miljø

Kilden inngikk i 2016 avtale om å bli en del av Klimapartner-nettverket i Agder. Medlemsbedriftene her skal være effektive akseleratorer for å skape grønne og mer konkurransedyktige regioner, samt jobbe sammen om å redusere klimagassutslipp systematisk og stimulere til grønn samfunns- og næringsutvikling. Som en del av avtalen forpliktet Kilden seg også til å være en miljøsertifisert bedrift. I 2017 gjennomgikk derfor Kilden en sertifisering og ble en Miljøfyrtårnsbedrift. Dette innebærer at ca. 80 ulike krav oppfylles mht. arbeidsmiljø og HMS, innkjøp, energibruk, avfallshåndtering, transport og utslipp.

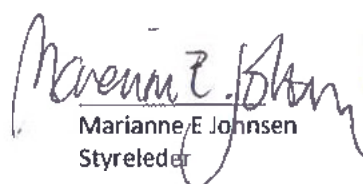
KILDEN

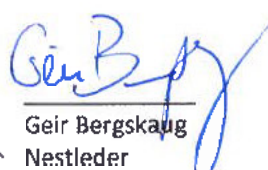
TEATER- OG KONSERTHUS FOR SØRLANDET IKS

ÅRSREGNSKAP 2018

Kristiansand, 24. april 2019

24. april 2019

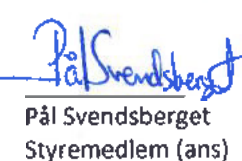

Marianne E. Johnsen
Styreleder

Geir Bergskaug
Nestleder

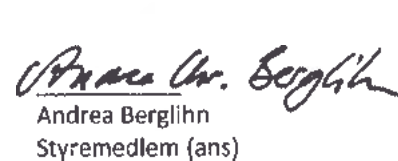

Aase Marthe J. Horrigmo
Styremedlem

Hege Solli
Styremedlem

Tore Askildsen
Styremedlem

Pål Svendsberget
Styremedlem (ans)

Trym Dalene
Styremedlem (ans)

Andrea Berglihn
Styremedlem (ans)

Hans Antonsen
Adm. direktør

(ans = ansatt representant)

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
Sjølystv. 2, NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986 471 839

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
Sjølystv. 2, NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986 471 8

ÅRSREGNSKAP

	Note	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Driftsinntekter				
Salgs- og leieinntekter	3	24 588 905	22 700 000	19 823 773
Billettinntekter	3	26 713 812	25 300 000	24 294 274
Refusjon momskompensasjon	3	7 601 435	7 000 000	7 151 662
Refusjon NAV	3	7 703 483	1 200 000	6 200 842
Overføring fra eierkommuner	3	60 913 720	60 900 000	59 758 000
Overføring fra staten	3	118 800 000	118 800 000	116 300 000
Andre inntekter	3	6 662 683	5 600 000	8 820 355
Sum driftsinntekter		252 984 038	241 500 000	242 348 906
Driftsutgifter				
Lønn og sosiale utgifter	2, 4 og 6	169 511 351	161 400 000	160 840 590
Premieavvik	4 og 6	(3 091 584)	(1 400 000)	(1 399 546)
Forbruksvarer og tjenester	2 og 4	52 270 031	53 500 000	41 540 102
Vedlikehold og utvkl. driftsmidler	4	13 821 431	8 300 000	12 898 672
Inventar og utstyr	4	5 097 322	3 800 000	5 629 527
Overføringer	4	7 646 793	7 000 000	7 190 015
Avskrivninger	4 og 11	37 916 605	35 700 000	37 693 341
Sum driftsutgifter		283 171 949	268 300 000	264 392 701
BRUTTO DRIFTSRESULTAT		(30 187 911)	(26 800 000)	(22 043 795)
Renteinntekter	7	1 402 692	900 000	1 119 474
Renteutg og låneomkostninger	5	292 608	400 000	498 493
Avdrag på lån	5 og 11	3 000 090	3 000 000	3 500 000
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner		(1 890 006)	(2 500 000)	(2 879 019)
Motpost avskrivninger	4 og 11	37 916 605	35 700 000	37 693 341
NETTO DRIFTSRESULTAT		5 838 690	6 400 000	12 770 526
Korrigert slik				
Bruk av disposisjonsfond	8	908 991	800 000	0
Bruk av bundet driftsfond		-	-	-
Sum bruk avsetninger		908 991	800 000	0
Overført investeringsregnskapet mva komp		-	-	0
Avsatt disposisjonsfond	8	6 247 681	7 200 000	12 770 526
Avsatt bundet driftsfond	8	500 000	-	0
SUM BRUK/AVSATT		5 838 690	6 400 000	12 770 526
REGNSKAPSMESSIG RESULTAT		-	0	0
	Note	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Investeringsutgifter				
Lønn og sosiale utgifter	4	1 374	-	-
Utgifter bygg, anlegg og kunst	4	10 221 176	9 400 000	2 132 637
Ekstraordinære avdrag byggelån		-	-	-
Avsatt til disp.fond		-	-	-
Avsatt til investeringsfond		-	-	14 260 373
Utlån ansatte		-	-	-
Aksjer og andre andeler	9	271 545	300 000	262 442
Inndekking av tidl.års underskudd		-	-	435 174
SUM FINANSIERINGSBEHOV		10 494 095	9 700 000	17 090 627
Finansiering				
Salgsinntekter		-	-	-
Statlige overføringer		-	-	-
Andre overføringer	3	300 000	1 200 000	16 687 000
Avdrag på utlån	3	27 564	-	27 564
Salg av aksjer og andeler		-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	3	1 844 876	1 500 000	376 063
Bruk av disposisjonsfond	8	6 321 655	5 000 000	-
Bruk av investeringsfond	8	2 000 000	2 000 000	0
SUM FINANSIERING		10 494 095	9 700 000	17 090 627
UDEKKET / UDISPONERT		0	-	0

BALANSEREGNSKAP

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	11	1 441 267 607	1 476 539 692
Inventar, utstyr og andre midler	11	30 044 622	22 467 554
Pensjonsmidler	6 og 13	112 183 086	101 805 274
Aksjer og andeler	9	2 517 871	2 246 326
Utlån ansatte	11	231 156	258 720
Sum anleggsmidler		1 586 244 341	1 603 317 565
Omløpsmidler			
Kasse/bankinnskudd	7	49 951 743	60 706 412
Premieavvik (akkumulert)	6 og 10	7 025 568	3 933 983
Offentlig etater (mva-komp/sykepenger)	10	2 922 862	2 549 144
Utlån ansatte	10	85 903	190 062
Andre fordringer (kunder, årsoppgjør og andre utgifter)	10	3 483 814	4 011 884
Sum omløpsmidler	12	63 469 890	71 391 484
SUM EIENDELER		1 649 714 233	1 674 709 050
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital			
Disposisjonsfond	1 og 8	11 887 562	12 870 526
Bundne driftsfond	8	500 000	-
Investeringsfond	8	12 260 373	14 260 373
Udekket i investeringsregnskap		-	-
Kapitalkonto	13	1 484 421 159	1 497 634 564
Endring i regnskapsprinsipper	13	(2 906 235)	(2 906 235)
Sum egenkapital	14	1 506 162 858	1 521 859 228
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	6 og 13	95 824 536	96 684 265
Langsiktig gjeld	5	6 000 090	9 000 180
Sum langsiktig gjeld	14	101 824 626	105 684 445
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	10	6 598 471	8 346 425
Offentlig gjeld og feriepenger	10	19 823 038	18 560 301
Tilbakebetaling mva-komp		-	94 514
Annen kortsiktig gjeld	10 og 14	15 305 237	20 164 137
Sum kortsiktig gjeld	12 og 14	41 726 746	47 165 377
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		1 649 714 233	1 674 709 050

KILDEN

TEATER- OG KONSERTHUS FOR SØRLANDET IKS

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2018

24. april 2019

Note 0	Regnskapsprinsipper
--------	---------------------

Regnskapet er ført i henhold til forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper av 1999.

Regnskapet er basert på et finansielt orientert system med hovedvekt på anskaffelse og anvendelse av midler til drift og investering med tilhørende finansiering av disse aktivitetene. Resultatet vises i form av endring av arbeidskapitalen (omløpsmidler minus kortsiktig gjeld).

Regnskap og budsjett er utarbeidet etter anordningsprinsippet. Som hovedregel skal utgifts- og utbetalingsarter (inntektsarter) regnskapsføres i bevilgningsregnskapet på transaksjonstidspunktet. Dette innebærer, som eksempel, at ved kjøp av tjenester skal utgiften regnskapsføres når tjenesten er utført. For øvrig vises det til prinsipper utarbeidet at Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Kasse og bankbeholdninger er oppført med virkelige beløp. Kortsiktige fordringer er oppført til pålydende.

Avdrag på lån utgiftsføres i driftsregnskapet. Ekstraordinære avdrag føres i investeringsregnskapet. Kortsiktig og langsiktig gjeld er oppført til pålydende.

Eiendeler og gjeld er vurdert i samsvar med regnskapsforskriftens § 8 (bokført til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi). Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Aksjer er oppført til anskaffelseskost. Nedskrivning foretas til virkelig verdi dersom dette er påkrevd.

Ihht skatteloven § 2-32 anses ikke selskapet som skattepliktig.

Note 1	Eiere
--------	-------

Eierfordelingen er som følgende:

Kristiansand kommune	60 %
Vest-Agder fylkeskommune	25 %
Aust-Agder fylkeskommune	12 %
Grimstad kommune	3 %

Kilden har en andelskapital pålydende kr 100 000,-, som er betalt inn av Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune.

Note 2	Årsverk, antall ansatte, godtgjørelser og ytelser administrerende direktør
--------	--

Årsverk

Kilden hadde pr. 31.12 totalt 186,3 årsverk fordelt på 211 ansatte (faste).

Styret

Det er totalt utbetalt **kr 447 000** i styregodtgjørelse. Styrets leder har mottatt kr 211 000, nestleder kr 43 000 og øvrige styremedlemmer i gjennomsnitt ca. kr 30 000 basert på oppmøte.

Godtgjørelse til revisor

Kilden benytter Agder Kommunerevisjon IKS som revisor. I 2018 er det utbetalt totalt kr 218 000 i honorar, fordelt slik:

	2018	
	Drift	Investering
Lovpålagt revisjon inklusive teknisk bistand	182 000	0
Andre attestasjonstjenester og bistand	36 000	
Sum	218 000	0

Ytelser administrerende direktør

	2018	
	Drift	Investering
Lønn (brutto utbetalt)	1 150 000	
Annet (telefon og avis)	5 000	
Pensjon (Innskudd SB1)	177 000	
Sum	1 332 000	

Note 3	Drifts- og investeringsinntekter
--------	----------------------------------

I tabell under vises en detaljert oversikt over selskapets inntekter (avrundet til 1000) pr. 31.12;

	2018	
	Drift	Investering
Statlig støtte	118 800 000	0
Fylkeskommunal støtte:		
- Aust Agder	5 409 000	0

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
Sjølystv. 2, NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Den Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
lystv. 2, NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986 471

- Vest Agder	17 274 000	0
Kommunal støtte:		
- Kristiansand	36 308 000	0
- Grimstad	1 184 000	300 000
- Arendal	739 000	0
Momskompensasjon	7 601 000	1 845 000
Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	10 300 000	0
Avgiftsfritt salg (billetter, billettavgift, leie lokal, annet)	37 989 000	0
Reklame/Sponsor	1 873 000	0
Refusjon NAV:		
- Syke- og foreldrepengerefusjon	7 603 000	0
- Andre refusjoner NAV	100 000	0
Andre overføringer/refusjoner:		
- Cultiva	2 100 000	0
- Sparebanken Sørs gavefond	600 000	0
- Andre (NKR, gaveforstrekning, mm)	5 104 000	0
Avdrag lån	0	28 000
Sum inntekter	252 984 000	2 173 000

Note 4	Drifts- og investeringsutgifter
--------	---------------------------------

I tabell under vises en detaljert oversikt over selskapets utgifter (avrundet til 1000) pr. 31.12;

	2018	
	Drift	Investering
Lønnsutgifter	137 230 000	0
Sosiale utgifter	31 897 000	0
Premieavvik inkl. akku. amortisering (pensjon)	-2 707 000	0
Forbruksvarer, tjenester og annet:		
- Varer og tjenester	23 044 000	0
- Inventar og utstyr	5 097 000	0
- Forvaltning, drift og vedlikehold	13 821 000	0
- Konsulenttjenester (kunstnerisk)	21 368 000	0
- Konsulenttjenester (annet)	7 859 000	
Betalt merverdiavgift	7 601 000	1 845 000
Avskrivninger	37 917 000	0
Tap på fordringer	45 000	
Investeringer i inventar, utstyr og kunst	0	8 378 000
Investeringer i transportmidler	0	0
Egenkapitalinnskudd	0	272 000
Sum	283 172 000	10 494 000

Note 5	Langsiktig gjeld og renter
--------	----------------------------

Det ble i 2010 tatt opp et byggelån i Kommunalbanken på kr 317 millioner. Dette var et likviditetslån i påvente av de årlige tilskuddene fra KUD til investeringsprosjektet Kilden. Tilskuddene fra KUD (investering) kom i andeler hvert år, med siste andel i 2015. I forbindelse med påbygg av ny 5. etasje i 2014, ble det så vedtatt at deler av tilskuddet skulle benyttes som finansieringen av påbygget og at innfrielse av byggelånet skyves fra 2015 til 2021.

Det ble betalt et avdrag på byggelån på kr 3,0 millioner i 2018 ihht låneavtale. Gjenstående byggelån pr 31.12 er på totalt ca. kr 6,0 millioner og er regnskapsført som langsiktig gjeld. Lånegjelden har minimal eksponering for endringer i rentenivå da selskapet har fast renteavtale med rentesats 1,9210 %. Årets renteutgifter på kr 292 600 er ført i driftsregnskapet i samsvar med forskrift om årsregnskap og årsberetning og god kommunal regnskapsskikk.

Note 6	Selskapets pensjonsordning
--------	----------------------------

Kilden har pensjonsordninger for sine ansatte i Sparebank 1 (SB1), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK) samt Avtalefestet pensjon (AFP).

1. juli 2016 etablerte Kilden ny midlertidig pensjonsordning basert på Lov om innskuddspensjon for alle fast og midlertidig ansatte i Kilden. Ordningen er etablert hos SB1. Ansatte med individuelle rettigheter i SPK, opprettholdt sine rettigheter her inntil videre. Ansatte som på grunn av sykemelding eller delvis uførhet ikke kvalifiserer til medlemskap i ny ordning, blir stående i gammel ordning inntil de er kvalifisert for opptak. Ansattes opptjente pensjonsrettigheter i gammel ordning (ytelse), uførepensjon og etterlattepensjon ble på samme tidspunkt flyttet fra DNB Liv til KLP.

Pensjonsordning i SB1

LDEN TEATER OG KONSERTHUS

en Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
jstvt. 2, NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986 471 8

Innskuddsbasert ordning innebærer at Kilden betaler et månedlig innskudd til den ansattes pensjonskonto. Innskuddet fastsettes på basis av lønn. For lønn mellom 1G og 7G innbetales et innskudd på 7 % av lønn og for lønn mellom 7G og 12G innbetales 25,1 %. De ansatte kan selv velge risikoprofil med hensyn til forvaltning av pensjonskontoen. Ved død tilfaller pensjonskontoen de etterlatte. Ved overgang til ny ordning ble det innført en kompensasjonsordning for ansatte som fikk et beregningsmessig tap som følge av overgangen. Ansatte over 60 år per 1. juli 2016 sikres et samlet pensjonsnivå tilsvarende gammel ordning, i form av en driftspensjon. Beregningene foretas på faktisk fratredelsestidspunkt og driftspensjonen utbetales livsvarig.

Pensjonsordning i KLP

Frem til 1. juli 2016 ble de løpende pensjonskostnadene knyttet til selskapets pensjonsordning (ytelse) ført i driftsregnskapet. 1.juli 2016 ble det etablert en ny midlertidig pensjonsordning (innskudd). Oppsatte rettigheter ble fra samme dato flyttet fra DNB Liv til KLP. Rettighetene inngår i en lukket fellesordning og er tilpasset et gjennomsnittsnivå basert på beregninger av netto pensjonskostnad. Forskjellen mellom betalt premie og netto pensjonskostnad utgjør premieavviket, som igjen gir resultateffekt. Basert på selskapets vedtatte amortiseringstid (10 år frem til 2014 og 7 år fra 2015), vil premieavviket fratrasket akku. amortisering, i sin helhet komme som inntekt/utgift i driftsresultatet (inntekt på kr 2 707 000,- i 2018) og deretter som inntekt/utgift de kommende ti/syv år (utgift på kr 472 000,- i 2019 ->).

Avsatte pensjonsmidler til lukket fellesordning i KLP dekker de fremtidige estimerte pensjonsforpliktelser i Kilden (overdekning på Kr. 14 337 000,-).

Årets netto pensjonsutgifter (KLP)	
Nåverdi årets pensjonsopptjening	126 000
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse	3 803 000
Brutto pensjonsutgifter	3 929 000
Forventet avkastning pensjonsmidler	-4 824 000
Netto pensjonskostnad	-895 000
Administrasjonsutgifter	257 000
Amortisering premieavvik (sum)	593 000
Netto pensjonsutgifter inkludert administrasjonsutgifter	-45 000

Beregnet premieavvik	
Innbetalt pensjonspremie inkludert administrasjonsutgifter	2 665 000
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-257 000
Netto pensjonsutgifter inkludert administrasjonsutgifter	894 000
Premieavvik eksl AGA	3 303 000

Pensjonsforpliktelse (gjeld)	
Pensjonsforpliktelse 01.01	97 317 000
Årets pensjonsopptjening	125 000
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse	3 803 000
Utbetalte pensjoner	-2 071 000
Pensjonsforpliktelse 31.12. uten estimatavvik	99 175 000
Amortisering estimatavvik – forpliktelse	-1 329 000
Brutto pensjonsforpliktelse. UB 31.12 – estimat	97 846 000
Gjenstående amortisering – forpliktelser	0
Brutto pensjonsforpliktelse. UB 31.12 – estimat, full amortisering	97 846 000

Pensjonsmidler (eiendeler)	
Pensjonsmidler 01.01	101 805 000
Pensjonspremie inkludert administrasjonsutgifter	2 408 000
Årets forventede avkastning	4 824 000
Årets utbetaling av pensjon	-2 071 000
Pensjonsmidler 31.12 uten estimatavvik	106 966 000
Amortisering estimatavvik – midler	5 217 000
Brutto pensjonsmidler. UB 31.12 – estimat	112 183 000
Gjenstående amortisering – pensjonsmidler	0
Brutto pensjonsmidler UB 31.12 - est. full amortisering	112 183 000

Estimert over/underdekning pr 31.12	14 337 000
-------------------------------------	------------

Forutsetninger ved beregning av pensjonsforpliktelser	
Forventet avkastning	4,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %
Forventet pensjonsregulering	2,97 %
Antall pensjonister	35

Pensjonsordning i SPK

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
Sjølystvt. 2, NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986

Kildens pensjonsordning i SPK skiller seg fra andre ordninger i forhold til fondsoppbygging. SPK forvalter ikke kapitalen som dannes gjennom innbetalt premie. Som følge av dette er det ikke mulig å foreta en aktuarberegning for å tilkjennegi ordningens premieavvik, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler. Ordningen gjelder for 15 av selskapets ansatte.

AFP

Kildens ansatte deltar i AFP-ordning som gir deltakerne en pensjonsytelse som er et livsvarig påslag til den ordinære pensjonsordningen, og som utbetales tidligst fra 62 år. Det er en rekke vilkår som må være oppfylt for at en ansatt har rett til AFP. AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

Note 7 Kasse/Bankinnskudd/Renteinntekter

Kildens kasse/bankinnskudd utgjør per 31.12 totalt **kr 49 952 000,-** (se detaljer i tabell under). Av dette er kr 5 309 000,- plassert på egen skattetrekkskonto. Bankinnskuddene er plassert i Sparebanken Sør og SR-Bank.

	2018			
	Totalt	Kilden	SR-Bank	Sparebanken Sør
Bankinnskudd	42 971 000	0	24 427 000	18 544 000
Skattetrekk	5 309 000	0	5 309 000	0
Leietaker	1 599 000	0	1 599 000	0
Kasse	68 000	68 000	0	0
Annet	5 000	5 000	0	0
Sum	49 952 000	73 000	31 335 000	18 544 000

Årets renteinntekter på totalt **kr 1 402 000,-** er ført i driftsregnskapet. Dette i samsvar med forskrift om årsregnskap og årsberetning og god kommunal regnskapsskikk.

Note 8 Fond (disposisjon, bundne og investering)

Kildens fond utgjør pr 31.12 totalt **kr 24 648 000**. Tabell under viser en oversikt (avrundet) over fondene:

DISPOSISJONSFOND	2018			
	Saldo 01.01	Bruk av fond	Avsatt til fond	Saldo 31.12
Disposisjonsfond andelskapital eierne	100 000	0	0	100 000
Disposisjonsfond Kilden	8 175 000	6 322 000	5 680 000	7 034 000
Disposisjonsfond Musikal2020	4 000 000	314 000	0	3 687 000
Disposisjonsfond Pensjon *	596 000	596 000	1 067 000	1 067 000
Sum alle fond	12 871 000	7 231 000	6 748 000	11 888 000

BUNDNE FOND	2018			
	Saldo 01.01	Bruk av fond	Avsatt til fond	Saldo 31.12
Bundet fond, dialog	0	0	500 000	500 000
Sum alle fond	0	0	500 000	500 000

INVESTERINGSFOND	2018			
	Saldo 01.01	Bruk av fond	Avsatt til fond	Saldo 31.12
Investeringsfond FDVU	12 260 000	0	0	12 260 000
Investeringsfond Foajé	2 000 000	2 000 000	0	0
Sum alle fond	14 260 000	2 000 000	0	12 260 000

*) Pensjon (inndekning til bruk mot tidligere års akkumulert amortisering inkl. AGA)

Note 9 Aksjer og andeler

Kildens aksjer og andeler utgjør per 31.12 totalt **kr 2 518 000**. Det er i løpet av året kjøpt andeler (egenkapitaltilskudd i KLP) for 272 000 (se detaljer i tabell under).

Aksjer og andeler	Saldo 01.01	Salg	Kjøp	Saldo 31.12
Aksjer	0	0	0	0
Andeler	2 246 000	0	272 000	2 518 000
Sum alle fond	2 246 000	0	272 000	2 518 000

Note 10 Kortsiktige fordringer og gjeld

Kildens kortsiktige fordringer utgjør pr 31.12 totalt **kr 6 493 000,-** og kortsiktig gjeld **kr 41 727 000,-** Tabellen under viser en detaljert oversikt over fordringene og gjelden (avrundet):

Kortsiktig fordringer	
Forskuddsbaserte utgifter	11 000
Lån ansatte	86 000

LDEN TEATER OG KONSERTHUS

en Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
ystv. 2, NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986 471 8

Andre fordringer (kunder, årsoppgjør, mm)	3 473 000
Offentlig etater (mva-komp/sykepenger)	2 923 000
Sum kortsiktig fordringer	6 493 000
Kortsiktig gjeld	
Pensjon (avregning SP1)	-691 000
Leverandørgjeld	6 598 000
Leietakerkonto	5 624 000
Skattetrekk	5 309 000
Avsatte feriepeng	13 793 000
Arbeidsgiveravgift	6 030 000
Annet gjeld (gavekort, div kreditor, påløpt lønn, mm.)	5 064 000
Sum kortsiktig gjeld	41 727 000

Note 11 Anleggsmidler og varige driftsmidler

Anleggsmidler føres i balansen som eiendeler til anskaffelseskost. For å bli vurdert som investering, må anskaffelsen ha en økonomisk levetid på minst 3 år, samt ha en anskaffelseskost på minst kr 100.000. Avskrivninger føres både i driftsregnskapet og balansen. I driftsregnskapet føres avskrivninger som en driftsutgift med en motpost før netto driftsresultat. Netto driftsresultat påvirkes således ikke av avskrivningene. Tabell under viser en detaljert oversikt over driftsmidler:

Driftsmilder	Ansk.kost 01.01	Tilgang i året	Ordinære avskr.	Akk. av- og nedskr.	Bokført verdi 31.12	Avskr. sats
Bygninger og anlegg	1 552 690 246	417 560	31 100 157	186 483 273	1 335 524 396	2 %
Tekniske anlegg	91 789 757	-	4 589 488	18 229 608	68 970 661	5 %
Tomt (Sjøløysveien)	35 914 732	-	0	0	35 914 732	0 %
Tomt (Tauleveien)	857 817	-	0	0	857 817	0 %
Inventar og utstyr	17 227 556	2 823 588	1 722 757	6 983 284	11 345 103	10 %
IKT-teknisk utstyr	7 351 148	6 980 440	437 585	5 600 809	8 293 194	5 %
Transportmidler	566 179	-	66 618	93 236	406 325	10 %
Kunst (Kilden)	10 000 000	-	0	0	10 000 000	0 %
Sum driftsmilder	1 716 397 435	10 221 588	37 916 605	217 390 210	1 471 312 228	

Årets tilgang avskrives ikke før neste år

Driftsmidler	Bokført verdi 01.01	Tilgang i året	Avgang i året	Bokført verdi 31.12
Utlån	259 000	-	28 000	231 000
Aksjer og andeler*	2 246 000	272 000	-	2 518 000
Pensjon	101 805 000	10 378 000	0	112 183 000
Sum driftsmidler	104 310 000	10 650 000	28 000	114 932 000

*) Tilgang: Egenkapitaltilskudd KLP

Utlån av egne midler (langsiktig gjeld) føres som en finansieringsutgift i investeringsregnskapet. Mottatte avdrag/renter føres som finansiering.

Note 12 Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen (omløpsmidler – kortsiktig gjeld) ble i 2018 redusert med **kr 2 483 000**. Tabellen under viser en oppstilling over balanse, drifts- og investeringsregnskapet, og endringen (reduksjon/økning) arbeidskapital.

Balanseregnskapet:	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Omløpsmidler	63 469 890	69 989 032	
Kortsiktig gjeld	41 726 746	45 762 924	
Arbeidskapital	21 743 143	24 226 108	-2 482 964

Drifts- og investeringsregnskapet	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler:		
Inntekter driftsregnskap	252 984 043	
Inntekter investeringsregnskap	2 144 876	
Innbet. ved eks.finanstrans.	1 430 254	
Sum anskaffelse av midler	256 559 173	256 559 173
Anvendelse av midler:		
Utgifter driftsregnskap	245 255 344	
Utgifter investeringsregnskap	10 222 550	
Utbet. ved ekst.finanstrans.	3 564 243	
Sum anvendelse av midler	259 042 137	259 042 137
Anskaffelse - anvendelse av midler		-2 482 964
Endring ubrukte lånemidler (økning+/reduksjon-)		-
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap		-2 482 964
Endring arbeidskapital i balansen		-2 482 964
Differanse (reduksjon/økning)		-

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
Sjøløystv. 2, NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986

Til representantskapet i Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS

REVISORS BERETNING FOR 2018

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS som viser et netto driftsresultat på kr 5 838 690 og et regnskapsmessig mer-/mindreforbruk forbruk på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av selskapets finansiell stilling per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i selskapets årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og særregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Agder Kommunerevisjon IKS
Postadr.: Postboks 417 Lund
4604 Kristiansand
Hovedktr. Tollbodgata 37
Org.nr. 987 183 918

E-post: post@agderkomrev.no
Hjemmeside: www.agderkomrev.no
Telefon Kr.sand: 38 07 27 00
Telefon Evje: 977 60 455

Avd. Setesdal
Kasemevegen 19
4735 Evje

Note 13 Spesifikasjon av kapitalkonto og endring av regnskapsprinsipper

Den totale egenkapitalen har blitt redusert med totalt kr 15 698 369. Årets bruk av avsetninger har bidratt til en reduksjon på kr 2 482 964 og bevegelse på kapitalkonto med en nedgang på kr 13 215 405.

Debet		Kredit	
1.1. Balanse (underskudd i kapital)	-	1.1. Balanse (kapital)	1 497 634 564
<u>Debetposter i året:</u>		<u>Kreditposter i året:</u>	
Av-og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	35 689 645	Aktivering av fast eiendom og anlegg	417 560
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner, trasp.m.	2 226 960	Aktivering av utstyr, maskiner og transp.m.	9 804 028
Endring av pensjonsforpliktelse	-859 729	Endring av pensjonsmidler	10 377 812
Bruk av lånemidler	-	Avdrag eksterne lån	3 000 090
Salg av aksjer og andeler	-	Kjøp aksjer og andeler	271 545
Nedskrivning av aksjer og andeler	-	Oppskrivning av aksjer og andeler	-
Avdrag på sosiale lån	27 564	Utlån	-
31.12. Balanse (kapital)	1 484 421 159	31.12. Balanse (underskudd i kapital)	-
SUM DEBIT	1 521 505 599	SUM KREDIT	1 521 505 599

Endring av regnskapsprinsipper i driftsregnskapet per 31.12:

Endring i prinsipp 1.1	(2 906 235)	
Bruk	-	Tilført -
	-	Endring i prinsipp 31.12 (2 906 235)

Note 14 Garantiansvar

Kilden har ikke avgitt noen økonomiske garantier, verken overfor private, firmaer eller offentlige virksomheter.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på særregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, om blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert særbudsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kristiansand 24. april 2019

Monica H. Smith-Tønnessen
Statsautorisert revisor

